XXVI Olimpiada Wiedzy Ekologicznej
Zestaw pytań testowych etapu wojewódzkiego
16.04.2011 r.

1. Sztucznym ekosystemem nie jest:
a. pole uprawne,
b. staw hodowlany,
c. pierwotny las naturalny.

2. Przeżywalność populacji danego gatunku oznacza:
a. różnicę między rozrodczością a śmiertelnością osobników,
b. rozrodczość,
c. wysoką śmiertelność.

3. O dalszych losach populacji decyduje głównie, obok czynników zewnętrznych, frakcja osobników:
a. juwenilnych,
b. senilnych,
c. zdolnych do reprodukcji.

4. Introdukcja oznacza:
a. zwiększenie produkcji pierwotnej ekosystemu,
b. wprowadzenie na dany teren gatunku, który dotychczas tu nie występował,
c. zwiększenie liczby odmian i ras zwierząt hodowlanych.

5. Partenokarpia to:
a. dzieworództwo u pszczół,
b. występowanie form larwalnych u płazów,
c. powstawanie owoców bez nasion.

6. Cechy danego organizmu są determinowane przez:
a. uwarunkowania genetyczne,
b. środowisko i uwarunkowania genetyczne,
c. wyłącznie środowisko.

7. Najwięcej energii przepływającej przez łańcuchy troficzne ekosystemu ulega rozproszeniu w postaci:
a. odchodów,
b. ciepła,
c. martwych ciał organizmów.

8. O półpasożytnictwie jemioły przesądza:
a. obecność korzeni,
b. kwitnienie,
c. obecność chlorofilu.

9. **Zmiany ilościowe na jednym poziomie piramidy troficznej:**
   a. wpływają bezpośrednio na sąsiednie poziomy i pośrednio na pozostałe,
   b. mają znaczenie wyłącznie dla bezpośrednio sąsiadujących poziomów,
   c. są istotne tylko dla kolejnego, wyższego poziomu troficznego.

10. **Krowa – bakteria – bakteriofag to przykład łańcucha:**
   a. spasania,
   b. detrytusowego,
   c. pasożytów.

11. **Piramida ekologiczna przedstawia strukturę ekosystemu wyrażoną:**
   a. biomasą, liczebnością lub przepływem energii przez poziomy troficzne,
   b. zawsze biomasą kolejnych poziomów,
   c. wyłącznie przepływem energii przez poziomy troficzne.

12. **Zoofagi są:**
   a. konsumentami drugiego rzędu,
   b. fagami (wirusami) atakującymi zwierzęta,
   c. protistami zdolnymi do fagocytozy.

13. **W cyklach biogeochemicznych wyróżnia się pulę zasobów i pulę wymienną danego pierwiastka. Wskaż punkt prawidłowo określający ich przemiany:**
   a. pulę zasobów charakteryzują przemiany natury biotycznej, pula wymienna podlega przemianom abiotycznym,
   b. pulę wymienną charakteryzują szybsze przemiany biotyczne niż pulę zasobów, która podlega przemianom abiotycznym,
   c. przemiany puli zasobów są zwykle szybsze niż przemiany puli wymiennej.

14. **W przyrodzie:**
   a. jeden organizm może funkcjonować na kilku poziomach troficznych,
   b. każdy organizm należy wyłącznie do jednego, konkretnego poziomu troficznego,
   c. poziom troficzny organizmu uwarunkowany jest stadium seralnym danego ekosystemu.

15. **Wiciowce jelitowe termitów pozostają z nimi w relacjach:**
   a. mutualistycznych,
   b. pasożytniczych,
   c. protokooperacyjnych.

16. **Największy w historii wyciek ropy naftowej miał miejsce po wypadku na platformie wiertniczej Deepwater Horizon w Zatoce Meksykańskiej w 2010 r. Wówczas w ciągu 84 dni do morza wyciekła ropa w ilości:**
   a. 14 mln litrów,
   b. 89 mln litrów,
   c. 700 mln litrów.

17. Gospodarowanie wodami w Polsce oraz wykonywanie obowiązków właściciela wód i urządzeń wodnych (jako główne zadania) należą do:
a. Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej,
b. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
c. Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej.

18. Światowy Dzień Wody ustanowiony przez Zgromadzenie ONZ w grudniu 1991 r. obchodzony jest na całym świecie w dniu:
a. 22 marca,
b. 5 czerwca,
c. 22 lipca.

19. Pozwolenie wodno-prawne, które jest wydawane w formie decyzji administracyjnej, nie jest wymagane w przypadku:
a. wykonywania urządzeń wodnych
b. wprowadzania do kanalizacji ścieków, zawierających substancje szkodliwe,
c. rybackiego korzystania ze śródlądowych wód powierzchniowych.

20. Brak przedstawicieli głowonogów i szkarłupni w środkowym oraz wschodnim Bałtyku to efekt:
a. niskiego zasolenia,
b. niskiej średniej temperatury wody,
c. znacznego stopnia zanieczyszczenia wód.

21. Denudacja to:
a. nowo odkryta choroba psychiczna,
b. osuwanie się mas ziemi ze zboczy,
c. poszukiwanie skutecznej metody zwalczania uczucia nudy.

22. Procesy mineralizacji to:
a. zjawisko tworzenia minerałów w skorupie ziemskiej,
b. proces przekształcania materii organicznej w nieorganiczną, co prowadzi do zamknięcia obiegu pierwiastków w przyrodzie,
c. obie powyższe definicje są poprawne.

23. Obserwacje wykazały, że ostatnie jajo w lęgu wróbli jest inaczej ubarwione i najczęściej nie wykluwa się z niego pisklę. Jest ono:
a. przeznaczone dla drapieżnika,
b. eliminowane przez rodziców,
c. wynikiem niedoborów pokarmowych rodziców.

24. Podczas sukcesji wtórnej:
a. stadia są identyczne jak w sukcesji pierwotnej,
b. w większości przypadków nie następuje całkowite odtworzenie ekosystemu pierwotnego,
c. konieczna jest inicjacja tego procesu przez człowieka.

25. Najstarszym dębem w Polsce jest:
a. „Bartek” rosnący w Zagnańsku koło Kielc,
b. „Chrobry” rosnący w Piotrowicach koło Szprotawy,
c. „Napoleon” rosnący w Zaborowie koło Zielonej Góry.

26. Zima to czas rozsiewania się dwóch najważniejszych naszych rodzimych gatunków lasotwórczych:
a. buka i jodły,
b. sosny i świerka,
c. lipy i dębu.

27. Tak zwane napoje energetyzujące są szkodliwe dla osób nieletnich. Jedna puszka tego napoju zawiera dawkę kofeiny odpowiadającą:
a. 2 filiżankom kawy,
b. 5 filiżankom kawy,
c. 7 filiżankom kawy.

28. Wapń jest pierwiastkiem niezbędnym dla prawidłowego funkcjonowania organizmu człowieka. Która z witamin poprawia jego wchłanianie z produktów spożywczych nawet o 30-80%?
a. witamina C,
b. witamina D,
c. witamina B_1.

29. Ołów, kadm, rtęć i chrom^{VI} są pierwiastkami toksycznymi dla człowieka i szkodliwymi dla środowiska. Ich łączna zawartość w opakowaniach obowiązująca w państwach UE nie może przekroczyć:
a. 600 ppm,
b. 250 ppm,
c. 100 ppm.

30. Według danych ONZ odnotowano spadek ogólnej liczby nowych zakażeń wirusem HIV i zgonów z powodu AIDS. Na niektórych kontynentach jednak obserwuje się wzrost tej liczby. Ma to miejsce w:
a. Europie Zachodniej i Ameryce Północnej,
b. Australii i Europie Środkowej,
c. Europie Wschodniej i Azji Środkowej.

31. W styczniu 2010 r. miało miejsce silne trzęsienie ziemi na Haiti, podczas którego zginęło co najmniej 300 tys. ludzi. W efekcie późniejszego zanieczyszczenia wód i braku higieny zapanowała w tym kraju epidemia groźnej choroby bakteryjnej:
a. cholery,
b. dżumy,
c. czerwonki.

32. Wskaż zestaw, w którym wymieniono wyłącznie gatunki chronione w Polsce:
a. obuwik pospolity, limba, jarząb szwedzki,
b. przebiśnieg, lipa drobnolistna, krokus,
c. pełnik europejski, modrzew europejski, wawrzynek wilczełyko.

33. Chroniony w Polsce dziewięćsił bezłodygowy jest gatunkiem charakterystycznym dla:
a. lasów,
b. łąk górskich,
c. torfowisk.

34. Bocian czarny:
a. jest samotnikiem,
b. skupia się w stada liczące kilkanaście osobników,
c. tworzy stada złożone z kilkudziesięciu osobników.

35. Jaskrawe ubarwienie brzuszka kumaka ziemnego oznacza:
a. płeć,
b. okres godowy,
c. obecność gruczołów jadowych.

36. Spośród 10 gatunków dzięciołów żyjących w Polsce, gatunkiem wędrownym jest:
a. dzięcioł czarny,
b. dzięcioł zielony,
c. krętogłów.

37. Najstarszym ogrodem botanicznym w Polsce jest:
a. Ogród Botaniczny Uniwersytetu Lubelskiego,
b. Ogród Botaniczny Uniwersytetu Jagiellońskiego,
c. Ogród Botaniczny Uniwersytetu Wrocławskiego.

38. Wśród 19 powołanych w Polsce Leśnych Kompleksów Promocyjnych (LKP), największą powierzchnię 137 tys. ha ma:
a. LKP „Puszcza Notecka”,
b. LKP „Bory Tucholskie”,
c. LKP „Puszcze Szczecińskie”.

39. Nazwa kiwi, narodowego ptaka Nowej Zelandii, wywodzi się:
a. z języka Maorysów,
b. z krzyku wydawanego przez samca tego gatunku,
c. od owocu kiwi.

40. Podpisując Protokół z Kioto kraje uprzemysłowione zobowiązały się do redukcji emisji:
a. freonów,
b. CO_2,
c. SO_2.

41. Naturalna zawartość CO_2 w atmosferze wynosi:
a. 3%,
b. 0,03%,
c. 0,003%.

42. Płuczki przewałowe, to urządzenia służące:
a. odpylaniu gazów spalinowych,
b. uzdatnianiu wody do picia,
c. oczyszczaniu ścieków przemysłowych.

.

43. Katalizatory spalin stosowane w samochodach przyczyniają się do zmniejszenia emisji:
a. związków siarki,
b. węglowodorów,
c. tlenków azotu.

44. Stosując zasady Eco-driving można zaoszczędzić:
a. 5-10% paliwa,
b. 10-20% paliwa,
c. 20-30% paliwa.

45. Program rolno-środowiskowy to:
a. instrument finansowy zachęcający rolników do stosowania praktyki prowadzącej do ekologizacji produkcji rolnej,
b. forma gospodarki z wykorzystaniem głównie środków i zabiegów chemicznych,
c. tytuł porannego serwisu informacyjnego TVP 1.

46. Władimir Putin w Petersburgu, w listopadzie 2010 r. był gospodarzem:
a. „Tygrysiego Szczytu",
b. Międzynarodowego Forum Biopaliw,
c. Międzynarodowego Salonu Motoryzacji.

47. W 2010 roku do rezerwatów Biosfery włączono:
a. Puszczę Piską,
b. Bory Tucholskie,
c. Słowiński Park Narodowy.

48. Ocenia się, że w skali świata 7% powierzchni lasów ma certyfikaty świadczące o zrównoważonej gospodarce zasobami leśnymi. Ponad 50% lasów ma te certyfikaty w:
a. krajach UE,
b. USA,
c. RPA.

49. W Europie recyklingowi poddaje się:
a. mniej niż 10% wyprodukowanego papieru,
b. ok. 30% wyprodukowanego papieru,
c. ponad 50% wyprodukowanego papieru.

50. W skali Europy ok. 40% drewna z wycinki przeznacza się do produkcji:
a. mebli,
b. papieru,
c. parkietów i klepki podłogowej.

SZYFR PRAWIDŁOWYCH ODPOWIEDZI ETAPU WOJEWÓDZKIEGO

1.	C	**11.**	A	**21.**	B	**31.**	A	**41.**	B
2.	A	**12.**	A	**22.**	C	**32.**	A	**42.**	A
3.	C	**13.**	B	**23.**	A	**33.**	B	**43.**	B
4.	B	**14.**	A	**24.**	B	**34.**	A	**44.**	C
5.	C	**15.**	A	**25.**	B	**35.**	C	**45.**	A
6.	B	**16.**	C	**26.**	B	**36.**	C	**46.**	A
7.	B	**17.**	C	**27.**	C	**37.**	B	**47.**	B
8.	C	**18.**	A	**28.**	B	**38.**	A	**48.**	A
9.	A	**19.**	C	**29.**	C	**39.**	B	**49.**	C
10.	C	**20.**	A	**30.**	C	**40.**	B	**50.**	B